

Onbekende sporen in de Amsterdamse Waterleidingduinen... ... blijken van rugstreep padden!

Hans Vader en Antje Ehrenburg

Regelmatig bezoek ik de Van Limburg Stirumvallei in de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) op de grens van Noord- en Zuid-Holland langs de kust in het kader van mijn interesse in de archeologie. Naast archeologische vondsten levert dit ook regelmatig andere waarnemingen op. Zo ontdekte ik in december 2004 sporen van een beverrat in de Van Limburg Stirumvallei, een nieuwe zoogdiersoort voor de AWD. In april 2009 deed ik opnieuw een bijzondere waarneming.

Vele soorten sporen

Regelmatig zie ik sporen in het zand. De meeste kan ik wel thuis brengen. Het zijn dan sporen van vogels, zoals zwarte kraaien, eksters, meeuwen en kleine plevieren. Maar ook vele zoogdieren, zoals ree, damhert, vos, bunzing, konijn en muizen. Sporen die mij meer moeite kosten om de daders aan te wijzen, zijn vaak afkomstig van insecten. Zo zijn er perioden dat er honderden miljoenpoten te zien zijn. Dan zijn de daders en sporen gelijktijdig te zien en is de link snel gelegd. Sporen van de rupsen van grote beervlinder kon ik ook herleiden. Ik vond een rups in de vegetatie en zette hem terug in het kale zand. Deze

Soms honderden
meters lang spoor

Sporen met duidelijk patroon: van de rugstreep pad
Foto's: Hans Vader

rups leverde de door mij gevonden sporen op. Kleine spoortjes van allerlei kevertjes heb ik nooit kunnen herleiden naar een soort.

Kilometers sporen

Een paar jaar geleden vond ik een onbekend spoor aan de rand van de vegetatie. Thuis gekomen, bleek bij naspeuring in de sporenboeken dat het afkomstig was van een mol. Ik heb daarna nooit meer een mollenspoor gevonden.

Op 3 april 2009 liep ik weer door het noordelijk deel van de Van Limburg Stirumvallei. Al direct bij het eerste stort vond ik vele sporen die me meteen weer aan een mollenspoor deden denken. Soms samen oplopend, maar ook elkaar kruisend. Vaak waren de sporen enige honderden meters te volgen. De sporen waren duidelijk van verschillende dieren afkomstig, dat was te zien aan de verschillende afmetingen. Over de hele lengte van de 1 kilometer lange noordelijke Van Stirumvallei vond ik deze sporen. Ik schat dat deze afkomstig waren van 20-30 dieren. Alle sporen waren vers.

Een week nadat ik de vele sporen gevonden had was er geen spoor meer van te vinden. De sporen zijn dus in een korte periode gemaakt en zijn slechts kort te zien geweest. Dat is ook wel logisch in dat losse zand, maar als dieren vaker actief zouden

zijn, dan zou je later ook weer verse sporen moeten vinden. Maar daarna heb ik nooit meer zo iets gezien.

Rugstreep paddensporen?

Ik bleef wel met een vraag zitten. Van welke dieren waren deze sporen nu afkomstig? Inderdaad van mollen zoals ik vermoedde? Maar wat deden al die mollen daar bovengronds? Of waren het misschien sporen van rugstreep padden, zoals iemand uit de omgeving van Den Haag me als suggestie aan de hand deed? Dat zou qua biotoop zeker kunnen, gezien het pionierkarakter van de Van Limburg Stirumvallei en de aanwezigheid van deze padden in de nabijgelegen infiltratiegebieden in de AWD.

Inderdaad rugstreep padden!

Navraag bij enkele deskundigen op sporeng gebied, o.a. Annemarie van Diepenbeek die de foto's heeft bestudeerd, leerde dat het hier inderdaad om sporen van rugstreep padden ging. Als eerste is het zeer ongebruikelijk voor mollen om grote afstanden bovengronds te overbruggen en zijn mollensporen aanzienlijk onduidelijker. De voorpoten staan juist naar buiten gericht en het midden bestaat dan uit een sleepspoor. De periode dat deze observaties zijn gedaan komt overeen met het actief worden van rugstreep padden die massaal in dit gebied voorkomen.

Kruisende sporen van rugstreep padden

Dus een 20 à 30 afzonderlijke dieren is dan goed mogelijk. Het sporenraadsel was eindelijk opgelost!

*Reacties zijn nog steeds welkom op:
hansvader@hotmail.com of via 0252-520444*

Ijskikker

Deze bruine kikker kwam op Eerste Kerstdag opeens uit een pol pitrus tevoorschijn en scharrelde over de besneeuwde ijslaag van onze tuinvijver, waar wat dooiwater stond in kuiltjes die door huismussen gemaakt waren toen ze daar een sneeuwbad namen vóór de dooi inviel.

Vorig jaar werd de vijver bezocht door een blauwe reiger die op de dag dat de dooi inviel meteen in de gaten had dat er wat te halen viel. Hij heeft toen wel 20 bruine kikkers

Foto's: Paul van der Poel

per dag weggehaald in en rond de vijver, vooral onder een kruipjeneverbes vandaan. Foto's zijn te zien op de RAVON-website in het fotoalbum Predatie, Ziekten en Sterfte. We hebben in het verleden al geconstateerd dat er meteen na dooi bruine kikkers tevoorschijn komen. Later vind je die dood terug. Dat lot heeft de reiger deze 'vroegelingen' vorig jaar bespaard.

Paul en Loes van der Poel